

BAJA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
PALÁNKA, Báró Gromon-Dezső utca 14 sz
 Megjelenik minden vasárnap reggel.
 Egyes szám ára 4 fillér.

Felelős szerkesztő:
Csernicsek Imre
 Szerkesztő: Rothschild Zsigmond

Előfizetési ár:
 Egész évre 6.— K
 Fél évre 3.— K
 Amerikába egész évre 8.— K
 Nyilváltási sora 30 fillér.

Felhívás!

Idestova 16 hónapja tombol Európán át a háboru furiája.

Sok áldozatot kellett községünk lakosságának is hozni: sok fiatal emberáldozatot követelt a tomboló harcz. Palánkát sem kímélte meg a sors csapása. Községünkben is sok hősi elesett, itthagya családját: feleségét és kis gyermekeit.

Ezekről kell nekünk gondoskodni, akik itthon maradtunk a családi tűzhely mellett. Mert értünk és vagyónkért is küzdöttek a hősi halált halt földieink, nem szabad engednünk, hogy a hátramaradt családtagok szükségét szenvedjenek.

Községünk vezetőségének Zsigmond János főszolgabíró ural az élen kell az ügyet a kezébe venni. És ha ilyen, az igaz ügyért sorompóba lépő egyérek mint: Schröder György eszperesplébános, Pinczehelyi Gábor bíró, Potzta György jegyző, Dickmann Ferenc közgyám urak veszik az ügyet a kezükbe, nyugodtak lehetnek az árvák, ügyük nem vészett el.

Azt az egyet megérdemlik a szomorú sorsra jutott árvák — ha már egyetlen támaszukat a Végzet elvette tőlük — a társadalom gondoskodjék róla, hogy szükségét ne érezzenek.

Nemesszívű nőlgyeink is nagy hasznára lehetnének ezen ügynek, ha jóakaratulag sorompóba lépnének. — Volt már elég példa rá, hogy rövid idő alatt jótékony célokra egész kis vagyónkát hozták össze; de ennél az ügynél igazságosabbat sohasem szolgálnának.

Rajta tehát alakítsák meg a szervező bizottságot! És hisszük, nem sok idő múlva látni fogjuk Palánkán a harctéren elesettek árváinak gyermek-otthonát és akkor büszkén mondhatja Palánka közönsége megtettük emberi kötelességünket, úgy a hősi

halált halt földienkel, mint azok hátramaradottjaival szemben.

A gyermek-otthon pedig örök idő-kig büszkén fogja hirdetni az ember-szerető társadalom áldozatkészességét.

Meg kell kezdeni az akciót. Mindenkinek támogatni kell ezt a nemes ügyet.

Takarékpénztárainknak, kereskedőinknek a háboru nagy anyagi hasznot hozott — nyuljanak jó mélyen bele pénzeszekrényeikbe. Hisszük, hogy mindenki érezni fogja, hogy ezt a

kötelességét az itthagott árvákkal szemben teljesíteni kell.

Meg kell menteni az árvákat, hogy a jövő társadalomnak hasznos polgárai legyenek.

Ez alapra Schun. Teréz 5 koronát, Hepp Miklós 20 koronát adományozott. — Adományokat lapunk szerkesztősége is elfogad és nyilvánosan nyugtázt.

Ahogy HINDENBURG az

oroszokat összefogdossa.

HIREK.

Győzelmünk biztos! Ez indította a közismert Benkő bankházat, hogy úgy a saját mint dicső szövetségeseik zászlóit szép színes litografizált kivitelben elkészíttesse és szétküldje. Ezen csinos zászlókat mindenki nagyon jól felhasználhatja; írjon tehát egy levelezőlapot a Benkő Bank részvény társaságnak, Budapest Andrássy ut 60. és azonnal megkapja ingyen és bérmentve.

A „béfogott“ géppuska. Az északi frontról közlik a következő apró epizódot. A mikor egy napon az ezredparancsban az is „kijött“, hogy akik a hadjárat eleje óta teljesítenek szolgálatot — szabadságot kaphatnak, az egyik szinmagyar századból csodálatosképpen csak három fiu jelentkezett. Köztük egy káplár, névszerint: Varga Mózes. Székely származék volt a gyerek, nagyszerű katona, de nagy imposztor. Emiatt maradt káplárnak, holott már rég őrmester lehetett volna. Megszerezte mindakét ezüst vitézségi érmet, a sarzsija dolgában azonban mindig tett valami rossz fát a tűzre, úgy, hogy nem lehetett előléptetni bármily gráciában is volt kitűnő hadi erényei miatt századparancsnokánál. A raporton meg szokás kérdezni, hogy ki miért szeretne hazamenni. Vargára kerülvén a válaszolás sora, a legény elmosolyodott, azután őszintén kivágta, miközben a mellét diszitó vitézségi érmekre intett:

— Meg akarom mutatni ezeket a Katinak.

— Hát csak mutatni azokat a Katinak — bölintott barátságosan a bécsi születésű százados, — de három hét múlva pontosan berukkolni Varga és semmi számárságot otthon nem csinálsz. Verstanden?

— Igenis, verstanden!

Varga másnap elhagyta a századot elutazott és amikor Ur'aubja három hét múlva lejárt — nem jelezte. Vártak a dolgával három napig, — hátha megjön. De nem jött. Századosa sajnálta a különben vitéz katonát és még várt, saját felelősségére, három napig. Tovább nem lehetett várni: jelentés ment róla a regiemeethz, onnan haza a Bezirks- és Cader-Kommandókhoz és a csendőrséghez. A katonai Vorschritfnak ezzel elég tétetvén — néhány nap alatt meg is feledkeztek róla. Nehéz idők jöttek. Egy hétig masirozni kellett. Azután Deckung-építés és árokásás következett. Szűz talajon ásta be magát az egész regiment — alig ezer lépésnyire az orosz vonaltól. Ez a munka

s eltartott valami tíz napig, folytonos zavarásokkal, fegyver- és shrapnell-tűzben. — Három hét múlva Varga eltűnése után egy kora hajnalon — heves „tánc“ indult az orosz vonalak felől. Az oroszok támadtak. Hajnali fél négykor már javában dörögtek a fegyverek. Fél öt óra tájban a jobb szélső szárnyon levő század elvesztettnek látszott — az oroszok elvagták a regimenttől és bizonyosnak látszott, hogy vagy elfogják, vagy megsemmisítik. Ebben a válságos pillanatban a közeli erdőcske sűrűjéből megszólalt egy mélyhangu orosz gépfegyver. Roppant sebes kerepeléssel dolgozott — az oroszok előre rohanó frontja ellen, amely néhány perc alatt megfntott ebben a pokoli tűzben, majd megállt, összekavarodott s végre is megtört. Aki tudott — menekült. A többit leborotválta a titokzatos gépfegyver s a veszélyben forgó század meg volt mentve.

— Ki van ott az a bráver Mann! kiabálta fölhevülten a százados.

A „braver Mann“ most kibújt a sűrűségéből és egy kötéllel maga után vonszolva a kerekese orosz gépfegyvert, gyorsan közeledett. Varga Mózes volt a „szökevény.“ Kissé aggodalmas és kissé sunyi ábrázattal állt

századosa elé.

— Melde hórzam, bérukkoltam! A százados fölhevült örömében nagyot csapott a legény vállára.

— Verflixter Kerl, te aztat vagy! Hol csavarogtál három hétig, ember?

— Melde hórzam — válaszolta nagyot nyelve a fiu — annyi időbe tellett, míg ezt az orosz géppuskát befoghattam . . .

A százados nevetett és az ügy el volt intézve. Büntetést nem kapott a fiu, de az arany vitézségi érmet sem kapta meg, holott a „béfogott“ gépfegyverrel véghezvitt kitűnő munkájáért ezt is megszerezhetette volna.

2 éves szülőoltványt ingyen

nem, de e/renként 200 koronáért csomagolatlan ab Di ó s z e g vasut állomás már adunk egy bőr valamit csemege fajban. Aki szülőoltványt vesszót vagy bort óhajt vásárolni az forduljon bizalommal és kérjen árjegyzéket

Szücs Sándor Fia

szülőoltványtelep és bortermező rt-től
Bihardiószeg.

P a p p alezredes

**akinek a csapata a legszebb
sikereket aratja az oroszok
elleni harcokban.**

A szorgalmas Berta, Krudy Gyula pompás háborús regénye, mely most folyik a „Jó Pajtás”-ban, elérte érdekessége tetőpontját: most már a rendesnél is nagyobb kíváncsisággal várják hétről-hétre a kis olvasók. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjának legújabb november 21-iki számában ezenkívül verset írt Lévy József, Sebők Zsigmond folytatja „A Tamássyak csillaga” című regényét, érdekes történetet írtak Zsoldos László és Avar Gyula, kedves kis verset írt Valkó bácsi, egy cikk a Mikulás-bélyegről szól, Elek nagyapó mesét mond el Zsiga bácsi kedves, mulatózó mókát, Madarassy Erzsébet befejezi érdekes történetét. A rejtvények, szerkeztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. — A Jó Pajtást a Franklín Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. — Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Burgonya-küldemények bérmentése a téli hónapokban való szállítása. Bz előző években szerzett tapasztalatok szerint gyakran foreutak elő olyan esetek, hogy az állomások által az illetékek átutalása mellett felvett burgonya küldemények a téli hónapokban a nagy hidegek miatt a szállítás alatt megfagytak. A rendeltetési helyre teljesen élvezhetetlen állapotban megérkezett ily küldeményeket a címzettek nem váltották ki és ennek folytán az árut meg kellett semmisíteni. Ilyen esetekben a fedezetlen szállítási illetékeknek a feladóktól való behajtása mindannyiszor hosszadalmas tárgyalásokat és eljárást igényel, mi mellett ily tárgyalások gyakran nemleges eredménnyel járnak, amennyiben az illetékeket nem sikerül mindig az illető felektől behajtani. Hasonló nehézségek elkerülése és a vasut anyagi károsodásának megóvása érdekében a magyar királyi államasutak igazgatóság utasította az állomásokat, hogy burgonya-küldeményeket a téli hónapokban, amideőn is ilyen küldemények könnyen ki vannak téve a megfagyás okozta megromlásnak, a vasuti üzletszabályzat 69 §. (1) pontjában foglalt határozomány alapján csak a fuvardíjak előrefizetése mellett vegyenek fel szállításra, és pedig tekintet nélkül arra, hogy azok zsákokba csomagolva, vagy ömlesztett állapotban kerülnek-e szállításra.

A legfiatalabb komitációs. A szerb harctéréről a szegedi kórházakba szállított rákatonák és komitációs között legnagyobb figyelmet a tizenkét esztendőös Ilic Dusán kelt, akit a harctéren találtak betegnek és akiről az a hír jár, hogy a legjelesebb komitációs közé tartozott, aki úgy dobálta a kézibombát, mint a szegedi gyerek a labdát. A kis zsványinak nagyon rossz indulatú ábrázata van és sem írni, sem olvasni nem tud. Valami keveset már megtanult magyarul. Ilic Dusán hűségesen neveltetéséről, élete eddigi körülményeiről s ebből az drúlt ki, hogy gyűlölni tanították a magyarokat és a svábákat s a lelkét éppen úgy megmélyítették, mint a többi szerb gyermekét. Az apja is komitációs volt s vele a katonák rövidesen

végeztek. Az anyját a halottak fosztogatásán érték és ennek következtében szintén meghalt. Elmesélte, hogy kiképeztetését a tiszték vették a kezükbe s a bombavetésen kívül célozni is megtanították. A tizenkét éves kis orrdög a szegedi kórházban jól érzi magát és abból nem is valami nagyon kívánczik ki, de azért a kórteremben is Nagyszerbiáról ábrándozik és szidja a svábákat, talán sajnálva is, hogy nem volt képes őket elpusztítani.

Az Érdekes Ujság legújabb száma pompás fölvételeket közöl a harcterekről s a magyarság front mögötti életének eseményeiről. A mélynyomású borítéke igen érdekes felvétel: Augusta főhercegnő látogatását mutatja be József főhercegnél az olasz fronton. A balkáni harctéréről sok érdekes fotográfiát kapunk. Egy fénykép Ferdinánd bolgár király látogatását ábrázolja a Száva monitorunkon, mely elsőnek ért bolgár kikötőbe, katonáinkat látjuk aztán hidverés közben, magyar fiukat Aftovácsban s a befejezéséhez közeledő balkáni hadjárat diadalmas vezérért, Mackensen vezérőrnagyot, amint motorcsónakon egyik moritor parancsnokának kitüntetésére megy. Hogy a magyarok merre mindenfelé harcolnak, arról tizenkét szép képpel számol be egy mélynyomású cikk, két kép Veronát mutatja be, melyet Görz elpusztításáért bünté esként bombáztunk, egy ritka sikerült harctéri felvétel egy lecsapódó nehéz orosz gránátról készült, itt találjuk aztán a magyar hadifogyók látogatására Oroszországba utazott vöröskeresztes hölgyeket s az amerikai magyar munkásokat sztrájkra buzdító Kovács Lajos plébánost. A közélet eseményeiről is sok sikerült felvétellel számol be **Az Érdekes Ujság**, amennyiben bemutatja az új magyar főrendeket, a Berlinben tanácskozó Burián külgyminisztert, Budapest új vezetőjét, képeket közöl a téli tárlétról és hozza arcképét a Pesti Hírlap vezéreinek: dr Légrády Imre főszerkesztőnek és Lenkey Gusztáv felelős szerkesztőnek. A gazdag tartalomról két illusztrált cikket, Biró Lajos harctéri levelét, Nagy Endre háborús regényét, emeljük még ki.

Vigyázat! Hamisítva! A szaklapok jelentik, hogy a háború következtében beállott nagy zsirihiány miatt a szappanokat a legnagyobb mértékben hamisítják. A lelketlen üzerek eme gyártmányai 8—10 nap alatt felére zsugorodnak össze, hogy sulyukból harminc-negyven százalékot veszítsenek. Ezek nem annyira szappant, mint inkább sót, szódát és vizet tartalmaznak és pedig olyan mértékben, hogyha friss álapotukban vászonba csavarva erősebben kipréseljük, a víz csakúgy csöpög belőlük. Igen helyes dolog volna hát, ha a hatóság ezeknek a förtelmes hamisításoknak utána nézne s a szappanuzsorásokat

alaposan ráncba szedné, egyszerisminden korra elvéve a kedvüket attól, hogy a szak ismeretekkel nem bíró embereket be csapják.

Végrehajtás, felfüggesztése a végrehajtást szenvedő katonai szolgálata alapján. A budapesti kir. törvényszék felelőse tanácsa egy konkrét eset alkalmából kimondotta, hogy a mikor kézbesítő jelentés beérkezik, hogy a végrehajtást elrendelő végzést a végrehajtást szenvedőnek kézbesíteni nem lehet azért, mert katonai szolgálatot teljesít, nincs helye az 1881. évi LX. t. c. 130. §-ában előírt eljárásnak, hanem azt fel kell függeszteni, a bíróságnak tehát nem ügygondnokot kellett volna kirendelni, hanem a további eljárást felfüggeszteni.

Gyermekeknek egyáltalában nem volna szabad babkávét inniok, hanem csak jó tejet Kathrein-féle Kneipp malátakávéval.

A Kathrein-féle jó tejet, már hidegben, kiűzőleg emésztendő s teljesen ártalmatlan, egyóttal pedig a legjobb minőségű malátakávéval készíthető.

Kérdezze csak meg erre nézve házirosvát.

Nyiltér.

„Vegyszerűen bevált a harcra ellen küzdőknek és általában mindenkinek mint legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés”

meghűlés, rheuma, közbély, influenza, torok, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment. capsici compos

Horgony-Pain-Expeller pótléka.

Ország K - 80, 1.40, 2.-.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlános” címszertől Dr. Richter-féle gyógyszerárakban. Prága I, Elisabethstr. 5. Hapenkénti szétküldés.

Szőlősgazdák figyelmébe.

Permetezés céljára leginkább ajánlható a

„PERMETT”

erő készítmény. Ezen szer arra hivatott fórum által vegyi vizsgálatnak lett alávetve, benne semmiféle a növényre káros anyag nem találtatott, ellenben összetételénél fogva szőlőpermetezőre, hernyó- és rovarirtásra igen jónak találtatott. Gyakorlati kipróbálás is igazolták a vegyvizsgálási szakvéleményt. Az anyag könnyen és tökéletesen oldódik, úgy, hogy a kékkő hátrányai ezzel elkerülhetők. A permetezőgép gummicsovát és fémrészeit nem támadja meg, mert jegezek nem rakódnak le, mint a gálícznál. Munkaszavak tehát nem fordulnak elő és a gép is kímélve marad.

A „Permett-Művek” cég

mely a készítményt forgalomba hozta, a „PERMETT-et” TURUL védjeggyel látta el, úgy, hogy könnyű a sok hasonló hangzású szerrel megkülönböztetni.

„Permett-Művek” FŐRÁKTÁRA:

BUDAPEST, VII, Elemér-utca 33.

Gazdák figyelmébe!

Ugyancsak Permett-műveknél kapható:

„Üszökirtó.”

A legjobb szer üszök ellen, gálícot felülmulja. elősegíti a gabona csírázását. Egér, varjú és kártékony rovar elpusztítja. — 4 métermázsza vetőmaghoz K 1.60-ért üszökirtó elegendő.

Használati utasítás vevőknek mellékelte.

Steckenpferd

liliumtejszappan

Bergmann & Co. Teschen a. Elbe. elérhetetlen hatású szappán citrovízoldatra és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerő levéllel bizonyíthatunk. Gyógyításokban, drogériákban, illatszer és fodrász üzletekben 1 koronáért kapható. Szintúgy páratlan hatású női kézápolószer a Bergmann »Manera» liliumkrémje, mely tubusokban 80 fillérért mindenütt kapható.

„Ez a beszerzési költségét a minőség”

NAGYENYED-en Gyümölcs és Sétányfák

Alsófehérm. Gyümölcs és Sétányfák

Sima gyökerekes és oltott SZŐLŐVESSZŐKET.

Árjegyzéket ingyen küldünk

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőültetvénytelepek

Telepítők: ifj. ANDRÁS M. és Fischer L. 1905

Hegedű

és egyéb hangszerekről küld nagy fényképes árjegyzéket

Wagner „Hangszer-Király”

országzserte elismert elsőrendű magyar hangszer- és beszélőgép áruháza

Budapest, József-körút 15

Hegedű nagy felszereléssel, tokkal 12 kor.
Tárogató billentyűkkel, finom 16 kor.
Beszélőgép lemezekkel, tüffel 40 kor.
Megrendelés esetén előleg okvetlen beküldendő!

Saját műterem! Címre ügyelni!

Szöllőbirtokosok!

Lisztharmat (Oidium) és firtperonoszpóra (Clolera) ellen 48 óra alatt garantált biztos hatású és minden eddigit felülmúló szer:

A „MANNA”por

Kapható: 25 és 50 kg-os zsákokban ára Kilonként 1 kor. 60 fillér.

Előjegyzés Deczember hó 31-ig 30%, előleggel tavaszi szállítás maradvány utánvételezve. Viszont eladoknak megfelelő engedmény. Szállítás háboru alatt is. Egyedüli elárusítók Magyarország és Ausztria részére Manna-por vezérképvisellete:

Schwarz Jakab és Hiller Pal szőlőbirtokosok Tapolca (Zala Megye)

Megrendeléseket elfogad BREISACH MIKSA Takarékpénztári Cégvezető is KISPESTEN.

Készlet 20.000 db.

GYÖNYÖRŰ

RÓZSA

MAGAS TÖRZSEKET LEGJUTÁNYOSABBAN SZÁLLÍTANAK

FISCHER és TÁRSAI

FÁISKOLÁK ÉS SZŐLŐÜLTETVÉNYTELEPEK

NAGYENYED.

INGYEN

HARMONIKA és beszélőgép árjegyzékét küld Wagner „Hangszer-Király” országzserte elismert elsőrendű magyar hangszer- és beszélőgép áruháza

Budapest, József körút 15. szám. Harmonika, acél 3 váltós, csak . . . 10 és 12 kor Magyar népcitera, díofa 12, 10 és 8 kor Varázsfuvola, iskolával 6, 6 és 4 kor Megrendelés alkalmával az összeg okvetlen előre beküldendő!

Saját műterem! Címre ügyelni!

Kérje ingyen és portómentesen 4000 ábrát tartalmazó főkatalógusomat órány- és ezüstárúkról, zenehangszerekről fejezkekről stb.

Első órágyá

Hanns Konrad

k. u. k. Hoflieferant in Brux Nr. 1194 (Böhm.)

Nickel-horgonyóra K 3.80, jobb K 4.20. Ö-zújat fém, rem. óra K 4-80 svajci orgányművel K 5. Hadi emlékóra K 5.50. Radium-zsebóra K 8.50 ébresztő K 24.50. Nickelébresztő K 2.90 Falóra K 3.40. Minden óránál 3 évi írá-beli jótállat. Széküldés utánvét mellett. Nincs kockázat. Csere megengedve vagy pénz vissza.

A KERT

A kertészet összes ágait magába foglaló szaklap.

Főszerkesztő és lapfoglaló MAUTHNER ODON

A lap minden hó 1-én és 15-én jelenik meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST, VII, Rottenbiller-utca 33. sz. Egyes szám ára 60 fillér. Kérjen mulatványszámot.

TEA	Külön zamatos ível tenyésztés	Jáva Mandarin	— — —	K 7.50
	Jáva	— — —	— — —	K 7.-
	Cellon Orange	— — —	— — —	K 8.50
	Orange Pecco	— — —	— — —	K 6.50
	61 különkint	Király keverék	— — —	K 9.-
	ENESSEY és társas	cartonokban 8, 12, 24, 48	— — —	— — —
	REINHA	60, 80, fillérért. 120, 160, 240 k.	— — —	— — —
	Budapest,	4 és fél kiló vételnél franko	— — —	— — —
	Elemér-u.40	utánvétél	— — —	— — —

INGYEN!

Varázsfuvola:

és más különféle hangszerekről nagy fényképes árjegyzéket küld

WAGNER „Hangszer-Király”

országzserte elismert elsőrendű magyar hangszer- és beszélőgép áruháza

Budapest, József körút 15. szám. Varázsfuvola, újdonság 4 és 6 korona Csoda-réztrombita erős 6 és 8 korona Huzóharmonika 5 váltós, acél 10 és 12 korona

Megrendelések okvetlen előleg küldendő!

Saját műterem! Címre ügyeljen